

Sklep zbójnicki „Parzenica”

www.parzenica.com.pl

e-mail: sklep@parzenica.com.pl

ul./ Sienkiewicza 40A

34-300 Żywiec

NIP: 553 230 63 40

REGON: 240 745 145

OFERTA ZAKUPU KOMPLETNYCH STROJÓW GÓRALSKICH Z BESKIDU ŻYWIECKIEGO (STRÓJ MĘSKI).

Górale żywieccy (Żywczaki) to góralska grupa etnograficzna ludności polskiej zamieszkująca Beskid Żywiecki i Beskid Mały. Strój Górali Żywieckich był noszony przez mieszkańców **Beskidu Wysokiego (Żywieckiego), Beskidu Małego oraz w dolinach Skawy i Soły**. Historia stroju Górali Żywieckich jest dość krótka. Tradycyjnych strojów zaprzestano nosić już pod koniec XIX wieku – dotyczyło to zwłaszcza ubioru męskiego. Na przełomie XIX i XX wieku Górale Żywieccy coraz częściej sięgali po zwykłą, miejską odzież zamiast dotychczasowych części garderoby. Jako pierwsze zostały wyparte te najdroższe ubrania oraz te, które nosiło się dość niewygodnie, na przykład gunie. Najdłużej tradycyjne elementy stroju zachowały się w ubiorze roboczym – mężczyźni powszechnie nosili tradycyjne spodnie, skarpety i kierpce. W okresie międzywojennym nie było rzadkością łączenie ze sobą elementów stroju tradycyjnego z ubiorem miejskim.

Fot. Strój górali żywieckich.

Strój odświętny

Mężczyźni:

- ✓ Koszula biała bawełniana
- ✓ Białe portki z sukna wełnianego. Wzdłuż nogawki idzie czarny szew z rozcięciem bocznym u dołu.
- ✓ Kamizelka (tzw brucelik) bez rękawów koloru czerwieni makowej, szafiru lub czarna z rzędem dziurek i guzików oraz dwoma rzędami ozdobnych "chwościków"
- ✓ Kopytka (skarpety) wełniane wykonane ręcznie na drutach. Do tego kierpce (buty) skórzane.
- ✓ Trzos (pas) skórzany, wytłaczany i wybijany mosiężnymi guzami, zapinany na trzy lub cztery klamry
- ✓ Kłobuk (kapelus) czarny z czerwonym sznurkiem i czerwonym obszyciem.

Kobiety:

- ✓ Bluzka bawełniana lub lniana z kryzą przy szyi i przy rękawach, haftowana
- ✓ Gorset aksamitny haftowany ręcznie wzory kwiatowe i krzyżkowy, sznurowany z przodu czerwoną wstążką
- ✓ Spódnica wełniana tybetowa w drobny deseń kwiatowy (różycki i listki), kolory tła: czarny, zielony, czerwony, kremowy, żółty, pomarańczowy, ciemny róż, bordowy
- ✓ Fartuch lub zapaska bawełniana haftowana w drobne wzory roślinne i geometryczne.
- ✓ Kopyce (skarpety) wełniane i kierpce skórzane
- ✓ Czerwone korale
- ✓ Czepiec (dla mężatek) bawełniany haftowany w drobne ząbki
- ✓ Chustka na głowę i łoktusza wełniana, tybetowa we wzory kwiatowe i tureckie.

Kapelusz żywiecki z szerokim rondem

Zarówno do stroju codziennego, jak i odświętnego, noszono kapelusz wykonany z filcu w kolorze **czarnym** albo **ciemnobrązowym**. Miał on **szerokie rondo** i **niedużą okrągłą główkę, otoczoną czerwonym sznurkiem, wstążką albo ozdobną taśmą**. Kapelusz kawalera różnił się od kapelusza mężczyzny żonatego, sznurki w kapeluszu kawalera były zakończone kutasami zwisającymi z tyłu, poniżej ronda. Kapelusz impregnowano tłuszczem, żywicą, smołą. Kapelusz miał okrągłą główkę i szeroką, podwiniętą do góry *strzechę*. Rondo kapelusza mogło być opasane czerwoną bądź zieloną wstążką, za ozdobę kapelusza mógł też posłużyć sznureczek z czerwonej włóczki. Wstążki i sznur opadały na strzechę kapelusza albo były tak długie, że sięgały ramion lub pleców. W dni uroczyste do kapelusza przytwierdzało się gałązkę cisu albo jodły. Zimą mężczyźni zakładali czapki uszyte z baraniego futra, tak zwane *baranice*. Kapelusz żywiecki produkowany jest bez podszewki. Ma charakterystyczne zdobienie czerwonym sznurkiem z charakterystycznymi frędzlami. Rondo kapelusza obszyte jest czerwoną tasiemką. W naszej ofercie znajdują się **kapelusze góralskie czarne z czerwonym sznurkiem i czerwonym obszyciem**. Dostępne rozmiary od 50 – 60. Są w 100% oryginalne i wykonane z najlepszych materiałów! Żywieckie kapelusze wykonywane są tylko i wyłącznie tradycyjnymi metodami z najlepszego filcu. Główki kapeluszy kształtowane są za pomocą drewnianych form, a do formowania rond służą rastle.

Fot. Kapelusz góralski żywiecki z dużym rondem

Cena promocyjna kapeluszy żywieckich z dużym rondem: 80 zł brutto/1szt.

Przy większych zamówieniach stosujemy rabaty cenowe!

Uwaga: Po zakupie proszę o podanie obwodu głowy w centymetrach.

Rozmiary: 50 cm do 60 cm

Kapelusz żywiecki z wąskim rondem

Kapelusz małe rondo K1
Rozmiar: 50-60

Fot. Kapelusz góralski żywiecki z małym rondem

Cena promocyjna kapeluszy żywieckich z małym rondem: 60 zł brutto/1szt.

Przy większych zamówieniach stosujemy rabaty cenowe!

Uwaga: Po zakupie proszę o podanie obwodu głowy w centymetrach.

Koszula męska (Beskid Żywiecki)

Męskie koszule na świąteczne okazje szyło się z adamaszkowego płótna. Ich krój przypominał podłużne poncho, a przy ramionach doszywano imitacje przyramenek. Męskie koszule były raczej długie i nosiło się je zawsze wpuszczone w spodnie. Tył koszuli był delikatnie zmarszczony, a z przodu na rozcięciach umieszczano po trzy zakładki na każdej ze stron. W koszulach starszego typu nie było kołnierza, a tylko wąska obójka związowana za pomocą kolorowej wstążeczki, nie zakańczano też rękawów mankietami. Na początku XX wieku koszule męskie zyskały podwójny kołnierzyk zapinany na dwa guziki, a do rękawów doszywano mankiety. Młodzi mężczyźni nosili do koszuli białą chustkę wiązaną pod szyją. W wieku XIX noszono długie koszule, często do kolan – miały zastępować kalessony, były rozcięte, marszczone bądź z zakładkami z przodu, wszyte do stójki – nazywano je „**wałaskimi**”. Aby lepiej chroniły przed wilgocią, górale impregnowali je masłem lub łojem owczym. Na początku XX wieku pojawiły się koszule nawiązujące do stylu miejskiego. **W naszej ofercie znajdują się koszule z szarego lub białego płótna, białe bawełniane lub lniane ze stójką i długim rękawem prostym rozszerzanym lub ujęta w mankiety z czerwoną tasiemką (2 wzory).**

Fot. Koszula męska z Beskidu żywieckiego (2 wzory)

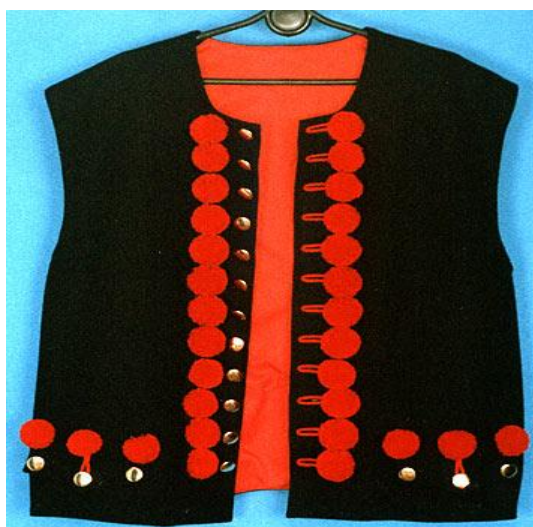
Cena promocyjna koszuli męskiej: standardowy **zł brutto/1szt.**

Przy większych zamówieniach stosujemy rabaty cenowe!

Rozmiary: XS – XXL.

Bruclik (Beskid Żywiecki)

Obecnie w stroju góralskim nosi się kamizelki (bruceliki), przejęte w XIX w. ze stroju mieszczańskiego. Szyte są one z sukna fabrycznej roboty w kolorze **granatowym, czerwonym lub czarnym**. We wschodniej części Żywiecczyny noszono **kaftany z rękawami**, które były wykonane z czarnego/ciemnogramatowego sukna. Na przodzie znajdowały się wypukłe metalowe (a u bardziej zamożnych – srebrne) guziki, stanowiące ozdobę. Obok guzików przyszyte były małe chwościki, tzw. knopki, w kolorze czarnym, czerwonym, niebieskim. **Bruclik góralski z Beskidu Żywieckiego** szyje się bez rękawów z rzędem ozdobnych dziurek, rzędem ozdobnych guzików oraz z dwoma rzędami ozdobnych „chwościków”. Ozdobiony przyszciami w łezki. **Dostępne kolory:** czarny z czerwonym podszyciem, czerwony z czarnym lub szafirowym podszyciem, szafirowy z czerwonym podszyciem. Bruclik czarny występuje najczęściej bez rękawów, ale w naszej sprzedaży posiadamy również bruceliki z długim rękawem. **Kamizelki ozdobione są:** ozdobnymi dziurkami i podszyciem w kontrastowym kolorze, ozdobnymi guzami (jeden lub dwa rzędy), chwościkami wełnianymi po obu stronach zapięcia z przodu oraz na bocznych ozdobnych kłapkach (kieszeniach) oraz na trzech ozdobnych rozcięciach z tyłu, obszyciem tzw. „łezką” na stójce oraz wzdłuż krawędzi brucelika. Kamizelka podszyta wełną lub bawełną.

Fot. Bruclik z Beskidu Żywieckiego (niebieski, czarny).
Cena promocyjna koszuli męskiej: standardowy **zł brutto/1szt.**
Przy większych zamówieniach stosujemy rabaty cenowe!
Rozmiary: XS – XXL.

Gunia (Beskid Żywiecki)

Ważnym elementem kultury Górali Żywieckich jest **tradycyjny strój odświętny**. Ubiór ten został dostosowany do klimatu, środowiska naturalnego, warunków pracy, pełnił również wiele funkcji – chronił przed zimnem, słońcem, deszczem, ale również świadczył o zamożności, stanie cywilnym, gustach estetycznych lub przynależności do grupy etnograficznej. **Ubranie górali wykonane było z naturalnych surowców – owczej wełny, lnu i skóry, szyty ręcznie.**

Gunia była najbardziej „paradną” częścią stroju męskiego. Noszono ją w czasie mrozu, niepogody, podróży, stanowiła także **element stroju obrzędowego**. Tę część garderoby sztyto z **ciemnobrunatnego lub czarnego sukna**, wykonanego z czarnej owczej wełny. Gunia była sztywna, dlatego zazwyczaj zarzucano ją na ramiona (jak pelerynę), wiązano lub zapinano pod szyją. Rękaw, związany u dołu rzemieniem wykorzystywano jako torbę. Na przodzie i na karku obszywano gunię kolorowymi sznurkami z włóczki. Takie obszycie pozwalało zidentyfikować z jakiej wsi pochodzi góral i określało jego zamożność. Gunię nosiło się zarzuconą na ramiona, z luźno opadającymi rękawami, które po związaniu mogły służyć jako kieszenie. Gunia miała zdobienia na przodzie i na szyi – były to doszywane gęsto obok siebie kolorowe sznureczki w kolorze czerwonym, żółtym, pomarańczowym, zielonym albo granatowym. Im bogatszy był gospodarz, tym więcej miał doszytych takich kolorowych sznureczków. Układ i kolorystyka sznureczków pokazywała również, z jakiej wioski pochodzi dany mężczyzna. Na przełomie XIX i XX wieku gunie zostały zastąpione przez wygodniejsze burki.

W naszej ofercie znajdują się wierzchnie okrycia męskie o tradycyjnym archaicznym kroju, wykonane z grubego wełnianego sukna w kolorze czarnym lub brązowym. Wyszycie guni stanowią sznurki skręcone z wełny **w kolorach:** czerwień, zieleń, szafir, żółty. Wykończenie kołnierza jest bardziej („miesiączki”) lub mniej ozdobne. Na zakończeniach sznurków charakterystyczne krzyżyki z kropkami wyszywane nicią.

Fot. Gunia z Beskidu Żywieckiego, Gunia spod Babiej Góry.

Cena promocyjna guni żywieckiej: standardowy **zł brutto/1szt.**
Przy większych zamówieniach stosujemy rabaty cenowe!
Rozmiary: XS – XXL.

Kożuchy (Beskid Żywiecki)

Zimą zarówno mężczyźni, jak i kobiety nosili białe kożuchy, **sięgające nieco powyżej kolan kożuchy, tzw. tołuby**. Miały one dopasowany krój i sięgały albo do pasa albo były długie do kolan. Kożuchy szyć się najczęściej z baraniej skóry, z runem skierowanym do wewnątrz. Kożuchy wyprawiało się na żółto, czarno albo czerwono-brązowo. Na brzegach rękawów i do kołnierza doszywało się lamówki z czarnego futerka. Gdy było bardzo zimno, to na kożuch narzucało się jeszcze dodatkowo gunię.

W naszej ofercie znajdują się **kożuchy** („**tołub**” męski, „**spenserki**” damskie). Tołub męski wykonany ze skóry białej, obszywany czarnym barankiem lub karakułem. Tołub bogato zdobiony czerwoną skórą oraz wyszyciami kolorową nicią, ozdobne „chwościki” i „pętlice”.

Spenserki damskie z brązowej skóry z czarnym obszyciem, zapinany na „pętlice”, wyszywany skromniejszą nicią, wzorem krzyżykowym na ramionach i wokół brzegów spencerka.

Fot. Kożuch męski z Beskidu Żywieckiego.

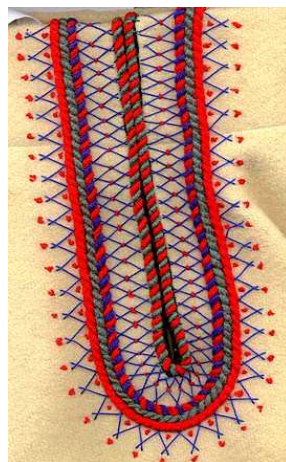
Cena promocyjna kożucha męskiego: standardowy **zł brutto/1szt.**

Przy większych zamówieniach stosujemy rabaty cenowe!

Rozmiary: XS – XXL.

Portki / nogawice / wataskie (Beskid Żywiecki)

Spodnie Górali Żywieckich nazywano nogawicami albo portkami. Spodnie szyto z grubego, falowanego sukna w białym kolorze. Tego typu spodnie mężczyźni nosili jeszcze wtedy, gdy w ubiorze zaczęły dominować elementy garderoby o miejskim kroju. Przy talii spodnie miały szeroki zakład, a przez niego przeciągało się wąski pasek z rzemienia. Szwy na bokach wzmocniało się doszywanymi, wąskimi paskami z ciemnego sukna – wzmocnienia pasa były także elementami ozdobnymi spodni. Przypory oraz rozcięcia na dole nogawek ozdabiano aplikacjami w postaci warkoczyka plecionego z włóczki, najczęściej czerwonej albo zielono-czerwonej. Portki najczęściej sięgały bioder i dopasowane były do ciała, nogawki zwężano ku dołowi, na wysokości kostki, po zewnętrznej stronie nie zszywano ich, co ułatwiało ich ubieranie. Żywieckie portki miały jeden rozpór – tzw. **przypór** – znajdujący się z prawej strony. Wzdłuż nogawek, a także w poprzek pośladków, szwy wzmocniano czarnym lub czerwonym suknem, tworząc coś na wzór **lamówki**, dodatkowo portki były ozdobione czerwonymi obszyciami wokół rozporu i rozcięć nogawek na dole. W górnej części portki posiadały kilkunastocentymetrowe założenie, tzw. **zogib**, służący do przeciągania pasa podtrzymującego spodnie. Latem używano spodni szytych z białego, grubego płótna lnianego, o kształcie prostym, szerokich nogawkach, w pasie ściąganych sznurkiem lub rzemieniem. **Na co dzień górale nosili spodnie szerokie z szarego lub białego płótna. W naszej ofercie znajdują się nogawice góralskie (spodnie) ze szwem bocznym, z jednym lub dwoma przyporami wyszywanymi kolorową włóczką skręcaną w sznurki oraz nicią. Wyszycia przy łydkach wykonane tą samą techniką, ozdobione dodatkowo kolorowym chwościkiem. Dużym zainteresowaniem cieszą się portki góralskie wataskie (żywieckie) - portki góralskie wykonane z grubszego lub cieńszego sukna wełnianego białego (kremowego). Krój tradycyjny ze szwem bocznym, z rozcięciami bocznymi u dołu oraz jednym lub dwoma „przyporami” z przodu. Wyszycia ozdobne sznurkami wełnianymi i nicią wokół „przyporów” i rozcięć u dołu. Różne rodzaje wyszyć od skromnych po bogate z „lilijkami” u dołu. U góry „zagib” na góralski opasek podtrzymujący spodnie w pasie.**

Fot. Portki z Beskidu Żywieckiego.

Cena promocyjna portek zł brutto/1szt.

Przy większych zamówieniach stosujemy rabaty cenowe!

Uwaga: Przy zakupie prosimy o podanie odpowiednich wymiarów.

Pas góralski / Trzos (Beskid Żywiecki)

Na koszulę i spodnie nakładało się trzos, czyli szeroki, skórzany pas, który zakrywał pasek z rzemienia. Trzosi nosili głównie młodzi mężczyźni – trzosi pomagały przy noszeniu ciężarów i zabezpieczały brzuch przed urazem. Za pasem nosiło się woreczek z tytoniem, fajeczkę, krzesiwo, nożyk oraz przetyczkę do fajki. Pasy kupowało się najczęściej w Bańskiej Bystrzycy albo na Orawie. Trzosi zniknęły z męskiego ubioru w pierwszych latach XX wieku. W swojej ofercie posiadamy z jasnej skóry oraz trzosi góralskie skórzane (buraczkowe), wytłaczane i wybijane mosiężnymi guzami, zapinane na trzy lub cztery klamry i posiadające wytłaczany ornament. Posiadamy również opaski skórzane (buraczkowe) podwójnej długości, wybijane i wytłaczane do zapinania nogawic.

Fot. Pas góralski, tzw. trzos (Beskid Żywiecki).

Cena promocyjna pasa góralskiego żywieckiego: zł brutto/1szt.

Przy większych zamówieniach stosujemy rabaty cenowe!

Uwaga: Przy zakupie prosimy o podanie obwodu w pasie!

Kiyrpce skórzane z kopycami

Typowym obuwem Górali żywieckich były **kiyrpce**, zwane dawniej krypciami. Robiono je z płata świńskiej/cielęcej skóry i wzmacniano łątkami. Młodzież chodziła również w czarnych butach z cholewami. W kostkach kiyrpce trzymały się dzięki nawłokom. Już pod koniec XIX wieku bogatsi mężczyźni zaczęli chodzić w butach z wysokimi cholewami. Białe sukno służyło do szycia **męskich skarpet (kopyt)**, stosowano też kopytka robione przez kobiety na drutach z **owczej wełny**, aby skarpeta lepiej trzymała się na nodze, była okręcana nad kostką **natłokami (sznurami)**, skręconymi z **brązowej owczej wełny** albo **białej koziej sierści**. Do butów skórzanych stopy owijało się cieńszymi onucami. **W naszej ofercie znajdują się kiyrpce skórzane oraz kopyce wełniane gładkie wykonywane ręcznie na drutach lub sukienne kopyta wyszywane nicią.**

Fot. Kiyrpce skórzane z kopycami.

Cena promocyjna kiyrpec: zł brutto/1szt.

Cena promocyjna kopyc: zł brutto / 1 szt.

Przy większych zamówieniach stosujemy rabaty cenowe!

Uwaga: Przy zakupie prosimy o podanie rozmiaru stopy.

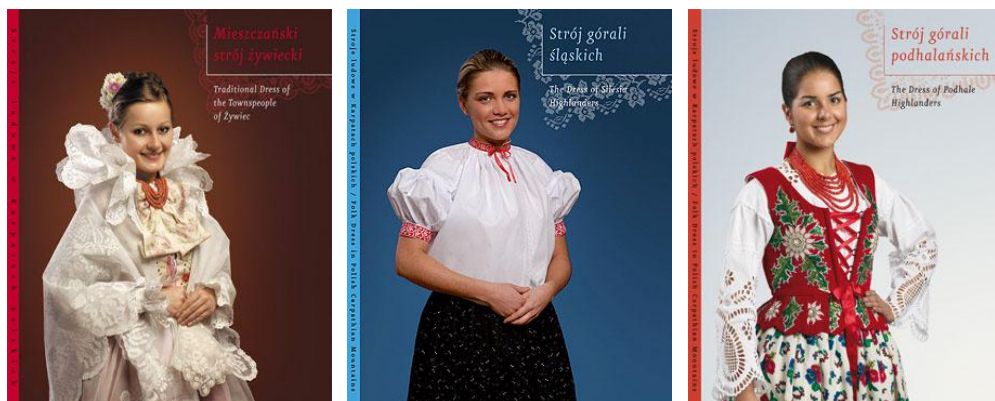
Książka Strój górali żywieckich

Polecamy również książkę o stroju górali z Beskidu Żywieckiego. To idealny prezent dla miłośników folkloru i szeroko pojętej góralszczyny!

Opis produktu: Niedawno ukazała się długo oczekiwana albumowa pozycja poświęcona strojom Górali żywieckich. „**Strój górali żywieckich**” to już trzeci album z serii „**Stroje Ludowe w Karpatach Polskich**”. Ma on wyjątkowe znaczenie i jest niewątpliwie najbardziej wyczekiwaną i cenną publikacją na Żywiecczyźnie. Dotyczy bowiem stroju z regionu z którego się wywodzimy, w którym mieszkamy i z którego czerpiemy ogromną inspirację. Strój pełnił wiele funkcji, był głównym przejawem przynależności do grupy społecznej i terytorialnej. Informował o zamożności, stanie cywilnym, gustach estetycznych. Nie podlegał gwałtownym zmianom co nie znaczyło, że był skostniały. Rozwijał się powoli przemieniając przyjmowane formy i wzory zgodnie z potrzebami i upodobaniami. Celem niniejszej publikacji jest ukazanie piękna, bogactwa i różnorodności strojów noszonych przez Górali żywieckich. Zupełną nowością jest płyta multimedialna dołączona do albumu zawierająca zarówno prezentację albumu jak i materiał filmowy o tym jak ten album powstawał. Strój określa naszą tożsamość, dlatego zaszczycajmy w naszych dzieciach szacunek do niego, tak by za kilkadziesiąt lat nie był on tylko reliktem przeszłości eksponowanym w muzeach, ale żywym znakiem określającym i wyróżniającym mieszkańców Żywiecczyzny.

Promocyjna cena albumu: 130 zł brutto / 1 szt.

Możesz też zamówić inne albumy z serii STROJE LUDOWE W KARPATACH POLSKICH: „Mieszczkański strój żywiecki”, „Strój górali śląskich” oraz „Strój górali podhalańskich”. Albumy wydane w języku polskim i angielskim.

- ✓ Mieszczkański strój żywiecki" - **130 zł brutto / 1 szt.**
- ✓ Strój górali żywieckich" - **130 zł brutto / 1 szt.** (do albumu dołączona jest płyta multimedialna)
- ✓ Strój górali podhalańskich" - **130 zł brutto / 1 szt.** (do albumu dołączona jest płyta multimedialna)

Do ceny albumów należy doliczyć koszty przesyłki w wysokości 15 zł brutto.

Cennik strojów góralskich z Beskidu Żywieckiego

MĘŻCZYZNA	
KOSZULE	
Szczypanki/stójka	160
Szczypanki/stójka/haft ręczny	210
Szczypanki/stójka/haft maszynowy	190
Frędzle	210
Frędzle / Haft ręczny	235
Len dopłata	30
PORTKI	
Cienkie sukno	450-550
Grube sukno	620-720
BRUCLIKI	
Bez rękawów	450
Z rękawami	550
GUNIA	900
KAPELUSZ	80
KIERPCE	150
KOŻUCH	Od 1200
PAS GÓRALSKI / TRZOS	Od 700

CHŁOPCY do 158 cm	
KOSZULE	
Szczypanki/stójka	135
Szczypanki/stójka/haft ręczny	200
Szczypanki/stójka/haft maszynowy	160
Frędzle w rękawach	200
Frędzle / Haft maszynowy	190
Frędzle / Haft ręczny	200
Len dopłata	30
PORTKI	
Cienkie sukno	390
Grube sukno	450
BRUCLIKI	
Bez rękawów	330
KAPELUSZ w zależności od rozmiaru	60-70
KIERPCE w zależności od rozmiaru	85, 105, 135, 155.